

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 08/2-2769

din 08.09.2023

PARLAMENTUL
REPUBLICII MOLDOVA
info@parlament.md

GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA
cancelaria@gov.md

Cu referire la prevederile art. 12³ alin. (2) lit. a) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prezentăm raportul generalizat pentru semestrul I al anului 2023.

Anexe - 14 file.

Secretar de Stat

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2023.09.08 14:37:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica ARPINTIN

Ex.: Cezar Iliș,
Tel. (022) 250-635
e-mail: cezar.ilias@me.gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2260
"08" 09	2023
Ors 250-635	

RAPORTUL¹

vizând implementarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător pentru semestrul I al anului 2023 de către autoritățile de licențiere

Pe parcursul semestrului I al anului 2023 implementarea politicii statului în domeniul licențiere a fost efectuată de 7 autorități de licențiere stabilite prin lege:

Agencia Servicii Publice (ASP);
Banca Națională a Moldovei (BNM);
Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF);
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE);
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații
Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI);
Consiliul Audiovizualului (CA);
Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM).

Autoritățile de licențiere, în perioada de referință, au asigurat îndeplinirea atribuțiilor de reglementare prin licențiere: - eliberarea licențelor; - gestionarea dosarelor de licențiere și a registrelor de licențe; - monitorizarea respectării de către titularii de licențe a condițiilor de licențiere în corespundere cu principiile de bază ale licențierii.

Evidențiem că, potrivit datelor autorităților de licențiere, la situația de la 30 iunie 2023 – 2965 titulari de licență (a se vedea anexa nr.1 la Raport).

Ponderea licențelor valabile la situația de la 30 iunie 2023 raportate de autoritățile de licențiere se prezintă astfel:

Autoritățile de licențiere	Licențe valabile	Raportat la numărul total al licențelor valabile, %
În total inclusiv:	2965	100
ASP	1077	36,32
BNM	313	10,56
CNPF	292	9,85
ANRE	395	13,32
ANRCETI	432	14,57
CA	123	4,15
AMDM	333	11,23

Evoluția numărului licențelor valabile pentru genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere de către toate autoritățile de licențiere în perioada anilor 2021 – 2023 este prezentată în anexa nr.2 la Raport.

În perioada de referință a continuat dezvoltarea platformei Sistemului Informațional Automatizat de Gestionare și Eliberare a Actelor Permisive (în

¹ Raportul a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în baza informației parvenite de la autoritățile de licențiere în limita competențelor funcționale.

continuare - SIA GEAP) – Ghișeul unic pentru eliberarea actelor permise, precum și a fost consolidată emiterea actelor permise prin intermediul acesteia.

Din numărul total de licențe eliberate în primul semestru al anului 2023 de toate autoritățile de licențiere pentru genurile de activitate licențiate, circa 70 % reprezintă 7 genuri de activitate, după cum urmează:

Denumirea genului de activitate	Licențe valabile	Raportat la numărul total al licențelor eliberate în I semestru al 2023, %
1. Metale prețioase	439	14,81
2. Utilizarea canalelor sau frecvențelor radio și/sau a resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice	432	14,57
3. Activitatea farmaceutică	333	11,23
4. Activitatea unităților de schimb valutar	293	9,88
5. Activități în domeniului asociațiilor de economii și împrumut	217	7,32
6. Importul și comercializarea cu amănuntul a carburanților (benzina, motorina și gazul lichefiat)	207	6,98
7. Producție alcoolică autohtonă	150	5,06

În sectorul energetic numărul de licențe valabile în primul semestru al anului 2023 a constituit 395 licențe, inclusiv pentru desfășurarea activităților pe piața energiei electrice – 77 licențe; pe piața gazelor naturale – 52 licențe; importul și comercializarea cu amănuntul a carburanților (benzina, motorina și gazul lichefiat) – 207; pe piața energiei termice – 10 licențe; pentru serviciile apă și canalizare – 44; producerea energiei electrice din surse regenerabile – 5 licențe.

În domeniul comunicațiilor electronice și tehnologiei informației se eliberează o singură licență care consolidează mai multe genuri de activitate recente - utilizarea canalelor sau frecvențelor radio și/sau a resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice, numărul licențelor valabile constituie 432.

În sectorul bancar numărul de licențe valabile la 30 iunie 2023 a constituit 319 licențe, dintre care licențe pentru activitatea băncilor – 11 și pentru activitatea unităților de schimb valutar (altele decât băncile) – 293 licențe, activitatea de prestare a serviciilor de plată – 3, activitatea de emisie de monedă electronică – 6.

În domeniul pieței financiare nebancare în perioada de referință au fost în vigoare 292 licențe, inclusiv: pentru desfășurarea activității profesionale pe piața de capital – 15; pentru desfășurarea activității profesionale pe piața asigurărilor – 56; pentru activitatea asociațiilor de economii și împrumut – 217; pentru activitatea

Biroului istoriilor de credit – 4. De menționat că, la genul de activitate de gestiune a activelor fondurilor nestatale de pensii nu a fost eliberată nici o licență.

Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale eliberează licența pentru un singur gen de activitate - **activitatea farmaceutică**. Acest gen de licență este deținut de 333 titulari.

Din analiza dinamicii numărului licențelor valabile pentru genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere în perioada 2021-2023, în mod special, poate fi evidențiat că, cele mai mari creșteri ale numărului licențelor au fost înregistrate la activitățile:

Denumirea genului de activitate	2021	2022	2023	$\Delta(\%)$	
				2023/2021	2023/2022
Producerea energiei electrice din surse regenerabile	3	3	5	66,67	66,67
Energie electrică	54	59	77	42,59	30,51
Producție alcoolică importată	60	59	75	25,00	27,12
Metale prețioase	450	398	439	-2,44	10,30

Concomitent, s-a atestat o scădere a numărului licențelor valabile la unele genuri de activitate.

Denumirea genului de activitate	2021	2022	2023	$\Delta(\%)$	
				2023/2021	2023/2022
Protecția informației	22	13	11	-50,00	-15,38
Tichete de masă	5	5	4	-20,00	-20,00
Magazinele duty-free	2	2	1	-50,00	-50,00

Referitor la taxa pentru licență

Suma taxelor colectate pentru eliberarea/prelungirea și reperfectarea licențelor, în perioada raportată au constituit 8845,555 mii lei.

Ponderea predominantă a taxelor colectate în perioada abordată îi revine Agenției Servicii Publice– 78,69 % și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică – 15,45 %.

Controlul în domeniul licențierii

În perioada de referință, în cadrul monitorizării activității titularilor de licență, autoritățile de licențiere au efectuat 73 controale/monitorizări de respectare a condițiilor stabilite prin legi la desfășurarea activităților licențiate, dintre care 49 controale/monitorizări planificate și 24 controale/monitorizări inopinate. Din numărul total ale controalelor/monitorizărilor efectuate, ponderea cea mai mare îi revine Băncii Naționale a Moldovei circa 75,34 %.

În acest context, expunem în continuare datele analitice referitor la controalele efectuate de către autoritățile de licențiere.

Agencia Servicii Publice

Cu referire la activități de controale planificate și inopinate, asupra respectării de către titularii de licență a condițiilor de licențiere, evocăm că, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2¹) al Legii nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autoritățile/instituțiile publice stabilite în anexa la legea prenotată, în limitele corespunzătoare. Subsecvent, întrucât ASP nu se regăsește în lista autorităților din anexa la referință, efectuarea controalelor de orice natură asupra, depășește cadrul de competență al ASP. Cu toate acestea, la gestiunea unor tipuri de licență, cum ar fi metale prețioase, fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, colectarea deșeurilor de metale feroase și neferoase, activitatea magazinelor duty-free, circulația armelor cu destinație civilă, gestionarea cazinourilor, prin solicitarea verificării corespunderii condițiilor de activitate a solicitanților de licență ASP, prin intermediul Departamentului înregistrare și licențiere a unităților de drept, colaborează cu: Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Serviciul Vamal, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informații și Securitate și Centrul pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane.

În aceeași ordine de idei Agenția Servicii Publice a comunicat că, determinat de norma legală menționată supra, pe parcursul semestrului I al anului 2023 în adresa acesteia nu au parvenit sesizări privind încălcarea de către titularii de licență a condițiilor de licențiere.

Banca Națională a Moldovei

În conformitate cu prevederile Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legii privind activitatea băncilor nr.202/2017, Banca Națională a Moldovei efectuează controale asupra activității instituțiilor financiare.

Pe parcursul primului semestru al anului 2023 au fost efectuate 3 controale pe teren planificate la băncile licențiate. Ca urmare au fost aplicate avertismente la 6 membri ai Consiliului și 2 membri ai Organului executiv din cadrul unei bănci.

De asemenea, pe parcursul semestrului I al anului 2023 au fost aprobate Hotărâri ale Comitetului Executiv al BNM aferent controalelor tematice pe teren asupra activității la 2 bănci licențiate.

În general, încălcările și deficiențele identificate în cadrul controalelor efectuate se referă la încălcări ale legislației și ale actelor normative ale BNM, nerespectarea unor măsuri dispuse de BNM, încălcări ale actelor normative interne ale Băncii, neorganizarea pe deplin a activității în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase, nesupravegherea pe deplin a implementării unui cadru riguros de administrare a activității, nerealizarea tuturor atribuțiilor ce revin funcțiilor de control intern, cum ar fi neverificarea de către auditul intern a tuturor proceselor de audit, evaluarea insuficientă și neasigurarea calității scenariilor de stres utilizate în cadrul exercițiului de testare la stres, încălcarea cerințelor minime pentru Sisteme Informaționale și de Comunicare ale băncilor, inclusiv cu privire la gestiunea riscurilor aferente Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

Totodată, a fost inițiat un control inopinat din oficiu aferent respectării de către o bancă a prevederilor legislației în vigoare și a actelor normative interne în domeniul remunerării.

Concomitent, au fost elaborate și expediate rezultatele procesului de supraveghere și evaluare a activității (SREP) pentru anul 2021 la 5 bănci licențiate.

De asemenea, pe parcursul semestrului I al anului 2023 au fost aprobate 10 Hotărâri ale Comitetului Executiv al BNM aferente rezultatelor procesului de supraveghere și evaluare a activității (SREP) a băncilor pentru anul 2020 și 2021.

În ceea ce privește aspectele aferente activității **unităților de schimb valutar**.

În conformitate cu prevederile art. 62 din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, BNM efectuează controale asupra activității unităților de schimb valutar.

Astfel, pe parcursul semestrului I al anului 2023 au fost efectuate 28 controale la unitățile de schimb valutar (altele decât băncile). În rezultatul controalelor desfășurate, BNM a dispus sancționarea cu amendă a 8 unități de schimb valutar și sancționarea cu avertisment a 7 unități de schimb valutar.

De asemenea, pentru 5 unități de schimb valutar a fost dispusă sancțiunea de suspendare a activității, iar pentru 1 unitate a fost dispusă retragerea licenței.

Urmare controalelor efectuate la unitățile de schimb valutar, au fost depistate încălcări ce țin de:

- neasigurarea menținerii/păstrării mijloacelor bănești circulante, formate din aporturile bănești în capitalul social la nivelul stabilit de legislație;
- refuzul accesului echipei de control în incinta unității de schimb valutar, în vederea efectuării controlului;
- raportarea cu întârziere la BNM a raportului lunar privind tranzacțiile efectuate;
- raportarea cu erori/neraportarea/modificarea informației privind cursurile zilnice de cumpărare și vânzare a principalelor valute străine stabilite;
- lipsa delimitării încăperii sucursalei de alte încăperi de serviciu sau auxiliare;
- neafișarea informației necesare la loc vizibil pentru persoane fizice;
- utilizarea formularelor neactualizate/neconforme;
- încălcări aferente neînștiințării BNM cu privire la modificarea datelor prezentate la licențiere;
- lipsa certificării de administrator a copiilor documentelor/informațiilor afișate în unitatea de schimb valutar, etc.

De asemenea, în cadrul controalelor efectuate, la unele case de schimb valutar au fost depistate discrepanțe între soldurile mijloacelor bănești efectiv disponibile în incinta casei de schimb valutar și datele din documentele fiscale de totalizare înregistrate și generate de echipamentul de casă și control, fiind informat Serviciul Fiscal de Stat (cu anexarea copiilor documentelor în acest sens) în conformitate cu prevederile legale. Serviciul Fiscal de Stat a comunicat că vor fi efectuate controale fiscale la casele de schimb valutar vizate.

În ceea ce privește aspectele aferente activității de prestare a serviciilor de plată de către societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale, precum și activității de emitere de monedă electronică și de prestare a serviciilor de plată de către societățile emitente de monedă electronică:

Pe parcursul semestrului I al anului 2023, BNM a efectuat 3 controale planificate la prestatorii de servicii de plată nebancari conform prevederilor Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. În semestrul I au

fost aplicate 1 sancțiune sub formă de avertisment și 2 sancțiuni sub formă de amendă pentru societățile emitente de monedă electronică.

Încalcări și deficiențele constatate la controalele desfășurate în semestrul I 2023 țin de:

- neinformarea/informarea cu întârziere a BNM privind modificările survenite la informația cu privire la administratorii unor agenți de plată;
- contractele-cadru încheiate cu utilizatorii serviciilor de plată conțin prevederi contrare legislației în vigoare;
- lipsa procedurilor interne privind depunerea și soluționarea reclamațiilor;
- lipsa evaluării trimestriale a creanțelor înregistrate;
- lipsa informării utilizatorilor serviciilor de plată despre comisioanele pe care aceștia trebuie să le plătească sau despre modificarea acestora;
- pagina web a prestatorului de servicii de plată nebankar conținea informații neactualizate privind serviciile de plată oferite, etc.

De menționat că, pe parcursul semestrului I al anului 2023 nu au parvenit sesizări din partea instituțiilor cu funcții de reglementare și control, aferente încălcării condițiilor de licențiere de către titularii de licențe

În cadrul realizării funcției de supraveghere a băncilor, unităților de schimb valutar și a prestatorilor de servicii de plată nebankari, BNM verifică și activitatea acestora prin prisma cerințelor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și actelor normative ale BNM aferente acestui domeniu.

Pe parcursul semestrului I al anului 2023, în scopul supravegherii activității băncilor din perspectiva conformării cu cerințele de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, a fost efectuat un control complex din oficiu la o bancă licențiată și inițiat un control complex pe teren la o bancă licențiată, care la moment este în derulare.

De asemenea, în baza abordării bazate pe risc, aferent unor tranzacții semnificative sau complexe, au fost efectuate 12 analize din oficiu, în rezultatul cărora au fost informate autoritățile competente (4 diseminări de informație).

Concomitent, în baza abordării bazate pe risc, aferent unor tranzacții semnificative sau complexe, au fost efectuate 2 controale din oficiu la un prestator de servicii de plată nebankar și 17 controale pe teren la unitățile de schimb valutar.

În rezultatul încălcărilor și deficiențelor constatate, BNM a aplicat la o bancă sancțiune sub formă de prescripție de încetare și de abținere de la repetarea comiterii încălcărilor actelor normative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Totodată, în rezultatul controalelor activității caselor de schimb valutar și hotelurilor, BNM a aplicat sancțiuni sub formă de prescripție față de 6 case de schimb valutar.

Încalcările și deficiențele identificate aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, se referă în general la aplicarea necorespunzătoare de către entitățile raportoare a măsurilor de precauție privind clienții; neinformarea SPCSB, în termenele stabilite, despre activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar/virement sau suspecte; acțiuni insuficiente privind identificarea și evaluarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și neaplicarea abordării bazate pe risc etc.

Pe parcursul semestrului I al anului 2023, BNM nu a fost antrenată în procesele judiciare având ca obiect contestarea deciziilor BNM de retragere sau de suspendare a licențelor.

Comisia Națională a Pieței Financiare

În conformitate cu prevederile Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, până la 01.07.2023, CNPF a dispus de competențele necesare pentru efectuarea controalelor planificate și inopinate privind respectarea de către titularii de licențe a condițiilor de licențiere, cu generalizarea încălcărilor de bază admise de aceștia și măsurile întreprinse.

În semestrul I 2023 au fost desfășurate 5 controale la participanții profesioniști ai pieței financiare nebankare, inclusiv 2 controale complexe (1 în domeniul pieței de capital și 1 în domeniul asociațiilor de economii și împrumut) și 3 analize din oficiu (în domeniul asigurărilor).

Astfel, în perioada de referință, în rezultatul activității de supraveghere și monitorizare a participanților pe piața de asigurări au fost aprobate 7 decizii, inclusiv:

- 3 decizii prin care s-a prescris la trei asigurători și unui intermediar în asigurări respectarea necondiționată a prevederilor actelor normative în partea ce ține de plata primelor de asigurare și operarea cu prime și tarife de asigurare obligatorie, stabilite în conformitate cu cadrul normativ relevant, precum și a fost aplicată sancțiune sub formă de avertisment;
- 1 decizie prin care s-a prescris unei companii de asigurări respectarea cerințelor prudențiale, prevăzute de Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, formarea și menținerea rezervei de daune declarate, dar nesoluționate suficiente îndeplinirii obligațiilor ce rezultă din contractele de asigurare, precum și a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă;
- 1 decizie prin care s-a prescris unei societăți sub supraveghere specială întreprinderea măsurilor privind remedierea și lichidarea deficitului de active admise să acopere rezervele tehnice și marja de solvabilitate minimă;
- 2 decizii prin care a fost retrasă licența unui asigurător și a fost suspendată licența unui broker de asigurare și/sau de reasigurare.

În domeniul asociațiilor de economii și împrumut (AEÎ) a fost efectuat 1 control complex planificat privind respectarea de către 1 AEÎ de categoria B a prevederilor cadrului normativ aferent activității asociațiilor de economii și împrumut.

Totodată, în perioada de referință au fost aprobate următoarele decizii și măsuri cu referire la activitatea AEÎ, după cum urmează:

- 2 decizii privind aprobarea rezultatelor controlului complex al activității la 2 AEÎ de categoria B;
- 2 decizii prin care s-a prescris administratorilor la 2 AEÎ de categoria B conformarea cerințelor regulamentare și remedierea carențelor constatate în cadrul controalelor, 1 decizie privind prezentarea de către 1 AEÎ de categoria B a rapoartelor specifice, precum și 2 decizii privind conformarea la 2 AEÎ de categoria B unor indicatori prudențiali stabiliți de legislație;
- 5 decizii de retragere benevolă a licențelor la 5 AEÎ de categoria A în baza cererilor depuse de către acestea;
- 7 decizii privind reperfectarea licențelor la 7 AEÎ;

- 4 decizii privind radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice a 4 AEÎ în urma lichidării;
- 1 decizie prin care au fost externalizate serviciile de control intern ale 1 AEÎ de categoria B către Asociația Națională Centrală a Asociațiilor de Economii și Împrumut;
- 1 decizie privind anularea suspendării operațiunilor la conturile bancare la 1 AEÎ de categoria A;
- 1 decizie de instituire a administrării speciale în cadrul la 1 AEÎ.

Referitor la activitatea de supraveghere/monitorizare în domeniul pieței de capital, în semestrul I 2023 a fost efectuat controlul complex planificat al activității desfășurate de către o societate de investiții. Drept urmare, a fost emisă decizia privind rezultatele controlului efectuat, potrivit căreia:

- a fost aplicată sancțiune sub formă de retragere a certificatului de calificare eliberat anterior administratorului societății, cu interzicerea activității pe piața de capital pentru o perioadă de 1 an;
- a fost aplicată sancțiune sub formă de retragere a certificatului de calificare eliberat anterior contabilului-șef al societății;
- a fost prescrisă conformarea activității pe piața financiară nebanară cu cerințele regulamentare și întreprinderea măsurilor de rigoare privind înlăturarea abaterilor reflectate în Actul de control în aspecte de organizare și funcționare a societății de investiții, norme de conduită a societății de investiții pe piața de capital, cerințe privind prevenirea și combaterea spălării banilor, cerințe privind respectarea condițiilor de raportare către CNPF, cu anexarea copiilor documentelor justificative, despre măsurile întreprinse în termene exacte;
- a fost sesizată Procuratura Generală pentru luare de atitudine, potrivit competenței, despre acțiunile societății de investiții aferente unei tranzacții extrabursiere de vânzare-cumpărare a acțiunilor;
- a fost informat Serviciul Fiscal de Stat despre neconformitățile constatate în evidența contabilă a societății de investiții.

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică

Pe parcursul primului semestru al anului 2023 au fost inițiate 6 misiuni planificate privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularii: SRL „Rotalin Gaz Trading”; SA „Apă-Canal Chișinău”; SRL „Proalfa Service”; SA „Servicii Comunale Florești”; SRL „Achira Grup”; SA „Comgaz-Plus”.

De asemenea, în primul semestru al anului 2023 au fost finalizate 4 misiuni de control desfășurate la titularii de licență, fiind întocmite rapoartele respective, în care au fost reflectate constatările cu privire la abaterile de la cadrul normativ-legal, precum și alte informații relevante domeniului verificat, printre care:

La SRL „Get Premium” s-a constatat desfășurarea activității de import și comercializare a produselor petroliere principale prin intermediul unor depozite petroliere neautorizate.

La SA „Energocom” s-a constatat ținerea neconformă a evidenței contabile separat pentru fiecare tip de activitate desfășurată. Calcularea neconformă a fondului de retribuire a muncii, cu aplicarea unor coeficienți majorați de multiplicare.

La SRL „Rotalin Gaz Trading” s-a stabilit raportarea neconformă a indicatorilor economico-financiarilor ai activității licențiate. Totodată, entitatea nu a asigurat integritatea dosarelor de achiziții, iar pentru anul 2019 s-a constatat lipsa

dosarelor și a registrului documentelor, fapt ce impune riscul dispariției, pierderii sau înlocuirii cu alte documente.

La SA „Apă-Canal Chișinău” s-a stabilit gestionarea inefficientă a investițiilor, creanțelor și datoriilor, exprimate prin admiterea unor cheltuieli inefficiente în valoare de 3,9 mil. euro (79,0 mil. lei) în cadrul implementării proiectelor investiționale finanțate de către BERD/BEI, înregistrarea creanțelor în valoare de 376,3 mil. lei, dintre care 164,8 mil. lei creanțe compromise, investiții nefinalizate în sumă de 755,1 mil. lei, inclusiv 50,6 mil. lei cu risc de a nu fi finalizate pe motivul învechirii morale. Totodată, gestionarea insuficientă a investițiilor realizate în valoare de 47,0 mil. lei și neînaintate către ANRE spre aprobare, a generat ratarea recuperării valorii acestora prin tarif. Urmare a deficiențelor existente în cadrul sistemului de achiziții al societății și nerespectării principiului eficienței maxime la cheltuieli minime, au fost admise cheltuieli inefficiente în sumă de 3,4 mil. lei.

În scopul asigurării calității rapoartelor de control, s-au desfășurat ședințe de lucru atât cu reprezentanții entităților supuse controlului, cât și cu conducerea și specialiștii departamentelor din cadrul Agenției.

În rezultatul controalelor efectuate au fost emise hotărâri ale Consiliului de administrație al ANRE, cu indicarea încălcărilor stabilite și măsurile ce urmează a fi întreprinse de titularii de licență pentru corectarea acestora și neadmiterea lor pe viitor.

Totodată, pe marginea controlului efectuat la SRL „Get Premium” a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, în conformitate cu art. 169¹ lit. (b), lit. (f) și lit. (g) al Codului Contravențional nr. 218/2008 și au fost remise Procuraturii Generale pentru examinare conform competenței materialele privind rezultatele controlului efectuat la SA „Apă-Canal Chișinău”.

Pe parcursul I semestru al anului 2023, în cadrul ANRE s-au aflat în total 294 dosare judiciare, dintre care 87 cauze civile și 207 proceduri contravenționale, și anume:

- dosare în ordinea contenciosului administrativ - 44;
- dosare contencioase - 8;
- dosare în care ANRE a avut calitatea de intervenient accesoriu/autoritate publică - 30;
- cauze cu privire la insolvabilitatea agentului economic - 5;
- 207 proceduri contravenționale, dintre care 140 au fost finalizate cu:
 - decizii de sancționare - 91 cauze;
 - decizii de încetare a proceselor contravenționale - 49.

La finele perioadei de referință în curs de examinare au rămas 67 proceduri contravenționale.

Pe parcursul perioadei de referință de către ANRE nu au fost inițiate acțiuni legate de suspendarea/retragerea licențelor titularilor din sectoarele reglementate de către Agenție.

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

În perioada de raportare ANRCETI a realizat controalele planificate/inopinate la furnizorii de rețele/servicii de comunicații electronice care sunt titulari de licențe de utilizare a canalelor și/sau frecvențelor radio și titulari de licențe de utilizare a resurselor de numerotare. Urmare a controalelor efectuate nu au fost constatate încălcări ale condițiilor de licențiere de către titulari.

În perioada de referință, ANRCETI nu a fost antrenată în procese judiciare care să aibă ca obiect procedurile de reglementare a activității de întreprinzător legate de eliberarea, prelungirea, reperfectarea, suspendarea, reluarea valabilității și retragerea licențelor din domeniul comunicațiilor electronice.

Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

În urma proceselor judiciare în care a fost antrenată, pe subiectul licențierii activității farmaceutice, pentru perioada semestrului I al anului 2023, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a fost obligată să emită licențe pentru 18 farmacii, în temeiul Hotărârilor definitive și irevocabile a instanțelor de judecată. Temeiul refuzurilor de a emite licență pentru activitate farmaceutică au servit art. 19 alin. (4) și alin. (5) din Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Instanțele de judecată au dat câștig de cauză agenților economici, argumentând:

„(4) Farmaciile (filialele) nou-fondate vor fi amplasate la o distanță de cel puțin 250 metri (cale accesibilă) de la farmacia filială existentă și la o distanță de cel puțin 500 metri (cale accesibilă) de la farmacia existentă cu funcție de preparare a medicamentelor extemporale.

Nu este clar cine anume și la care etapă verifică amplasarea și ce acțiuni poate întreprinde în caz de constatare a încălcării;

• Sintagma „cale accesibilă” este foarte ambiguă și susceptibilă de diferite interpretări, fapt ce poate duce la disfuncționalități în aplicarea legii.

(5) Pentru înființarea farmaciei se stabilesc normative demografice. Numărul de locuitori este dovedit prin adeverința eliberată de autoritatea administrației publice locale. În municipii, orașe, centre raionale și alte localități cu statut de oraș o farmacie se înființează la un număr de la 3000 până la 4000 de locuitori.,,

În acest context, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale constată ca fiind incertă procedura de eliberare de către autoritățile administrației publice locale a adeverințelor privind numărul populației, în mod special, este neclară unicitatea și actualitatea bazei de date demografice utilizate de la caz la caz.

În urma efectuării controlului inopinat de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, privind activitatea farmaceutică a unui agent economic, s-a constatat că presta activitate în lipsa actelor permissive obligatorii și cu încălcarea condițiilor de desfășurare a activității farmaceutice. Astfel, în temeiul art. 11 alin. (1) lit. e), alin. (6) și alin. (8), art. 11¹ din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, alin. (2), art. 14¹, lit. (g), art. 14³ din Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, art. 7 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Cap. I, pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 504/2012 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind dotarea și exploatarea farmaciilor și depozitelor farmaceutice, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a retras licența pentru genul de activitate farmaceutică.

Pe parcursul semestrului I al anului 2023, în urma depistării încălcărilor, admise de titularii de licență, autoritățile de licențiere în total au emis 58 prescripții, în urma cărora au fost suspendate – 141 licențe și retrase – 46 licențe. Din totalul prescripțiilor emise 53,44 % îi revin Băncii Naționale a Moldovei, iar Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică 24,13 %. Analizând structura prescripțiilor emise de autoritățile de licențiere pe domenii, se poate constata că, cele

mai frecvente încălcări au fost înregistrate în activitatea unităților de schimb valutar și a prestatorilor de servicii de plată nebancari.

- Anexe: 1. Informație privind activitatea de licențiere pentru semestrul I al anului 2023 - o filă;*
2. Evoluția numărului licențelor valabile pentru genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere de către toate autoritățile de licențiere pentru semestrul I al anilor 2021 – 2023 - 2 file.

**Informație privind activitatea de licențiere
pentru semestrul I al anului 2023**

Nr. d/o	Autoritatea de licențiere	Numărul de licențe în vigoare (valabile) potrivit situației la 30.06.2023	Licențe eliberate, prelungite, reperfectate și taxa încasată				Licențe eliberate prin SIA GEAP	Controale efectuate		Decizii de retragere a licenței		Decizii de suspendare a licenței		Prescripții emise
			total	inclusiv eliberate și prelungite	inclusiv reperfectate	taxa achitată, mii lei		planificate	inopinate	Total/ inclusiv în baza cererii	Susținute de instanța de judecată	Total/ inclusiv în baza cererii	Susținute de instanța de judecată	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Agencia Servicii Publice	1077	264	172	85	6960,680	291	0	0	3/3	1	3/2	0	0
2.	Banca Națională a Moldovei	313	19	7	12	84,89	-	40	15	10	-	125	-	31
3.	Comisia Națională a Pieței Financiare	292	53	2	51	192,44	-	2	3	6	-	1	-	11
4	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	395	102	43	59	1367,145	102	4	0	10	0	2	0	14
5.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației	432	45	40	5	-	40	3	-	7	-	-	-	2
6.	Consiliul Audiovizualului	123	32	7	27	26,615	0	0	6	4	0	4	1	0
7.	Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	333	165	46	119	213,785	165	-	-	6	0	6	0	-
Total			680	317	358	8845,555	598	49	24	46/3	1	141/2	1	58

Numărul licențelor valabile, potrivit situației din semestrul I al anului 2023, comparativ cu situația din semestrul I al anilor 2021 și 2022, raportate la genurile de activitate.

Nr. d/o	Denumirea genului de activitate	2021	2022	2023	Δ (%)	
					23/21	23/22
Agenția Servicii Publice						
1	Metale prețioase	450	398	439	-2,44	10,30
2	Producție alcoolică importată	60	59	75	25,00	27,12
3	Producție alcoolică autohtonă	140	150	150	7,14	0,00
4	Articole din tutun	63	59	55	-12,70	-6,78
5	Deșeuri de metale feroase și neferoase	70	102	107	52,86	4,90
6	Armament și muniții	14	14	15	7,14	7,14
7	Materiale explozibile	4	4	4	0,00	0,00
8	Articole pirotehnice	47	53	51	8,51	-3,77
9	Magazinele duty-free	2	2	1	-50,00	-50,00
9 ¹	Magazinele, barurile și restaurantele duty-free la bordul navei	1	1	1	0,00	0,00
9 ²	Magazinele duty-free în port	0	0	0	-	-
10	Broker vamal	75	74	78	4,00	5,41
11	Protecția informației	22	13	11	-50,00	-15,38
12	Întreținerea cazinourilor	2	2	2	0,00	0,00
13	Plasarea în câmpul muncii	95	91	84	-11,58	-7,69
13 ¹	Tichete de masă	5	5	4	-20,00	-20,00
Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale						
1.	Activitatea farmaceutică	356	344	333	-6,46	-3,20
Banca Națională						
1.	Activitatea băncilor	11	11	11	0,00	0,00
2.	Activitatea unităților de schimb valutar	305	299	293	-3,93	-2,01
3.	Activitatea de prestare a serviciilor de plată de către societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale	2	3	3	50,00	0,00
4.	Activitatea de emitere de monedă electronică de către societățile emitente de monedă electronică	5	6	6	20,00	0,00
Comisia Națională a Pieței Financiare						
1.	Activități profesionale pe piața de capital	16	15	15	-6,25	0,00
2.	Activități profesionale pe piața asigurărilor	53	56	56	5,66	0,00
3.	Activități în domeniului asociațiilor de economii și împrumut	228	225	217	-4,82	-3,56
4.	Birou al istoriilor de credit	4	4	4	0,00	0,00
5.	Activitatea de gestiune a activelor fondurilor nestatate de pensii	-	-	-	-	-
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică						
1.	Importul și comercializarea cu amănuntul a carburanților (benzina, motorina și gazul lichefiat)	195	199	207	6,15	4,02
2.	Gaze naturale	58	55	52	-10,34	-5,45
3.	Energie electrică	54	59	77	42,59	30,51
4.	Energie termică	10	10	10	0,00	0,00

5.	Apa si canalizare	45	45	44	-2,22	-2,22
6.	Producerea energiei electrice din surse regenerabile	3	3	5	66,67	66,67
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației						
1.	Utilizarea canalelor sau frecvențelor radio și/sau a resurselor de numerotare în scopul furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice	459	487	432	-5,88	-11,29
Consiliul Audiovizualului						
1.	Licență pentru activitatea de emisie pentru difuzarea serviciilor de programe pe cale radioelectrică terestră și/sau prin orice alte mijloace de telecomunicații decât cele radioelectrice terestre	128	134	123	-3,91	-8,21